

Het School Ondersteunings Plan (SOP)

De Herman Broerenschool (SO) en het Herman Broerencollege (VSO) Locatie Delft

**HÉT EXPERTISECENTRUM
VOOR SPECIAAL- EN
VOORTGEZET SPECIAAL
ONDERWIJS AAN ZML EN EMB**

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

Herman Broerenschool (SO) en Herman Broerencollege (VSO)

Locatie Delft

Hét expertise centrum voor Speciaal Onderwijs, Speciaal Voortgezet Onderwijs en onderwijs aan Ernstig Meervoudig Beperkte leerlingen (EMB)

Inhoudsopgave

1 Inleiding

2 Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens

2.2 Visie

2.3 Onderwijs en ondersteuning

3 Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

3.1 Deskundigheid

3.2 Voorzieningen

3.3 Onderwijsaanbod

3.4 Methoden

3.5 Fysieke ruimten

3.6 Protocollen

3.7 Leerkrachtvaardigheden

4 Organisatie van de ondersteuning

4.1 Ondersteuningsroute binnen de school

4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

5 Planvorming en cyclisch werken

5.1 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

1. Inleiding

Passend onderwijs

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Soms is er speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die dáár het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.

Inhoud van dit document

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.

Rol **samenwerkingsverband** en school

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn. Deze rapportage kan ouders een handvat bieden in de keuze van een school doordat het een beeld geeft van de ondersteuning die de school aan hun kind zou kunnen bieden. Of de school voor hun kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoeften van het kind blijken. Dit hangt namelijk niet alleen af van de aanwezige ondersteuning, maar ook van de specifieke capaciteiten en de ondersteuningsbehoeften van het kind.

Totstandkoming van dit **document**

Dit document is tot stand gekomen op basis van een online vragenlijst. De school heeft geformuleerd welke ondersteuning mogelijk is, vanuit welke visie en met welke doelen.

2. Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens

Gegeven	Antwoord
Invuldatum	oktober 2019
Naam van onze school	00PZ00 en 00PZ02 - Herman Broerenschool (SO) en Herman Broerencollege (VSO)
Onderwijstype	Speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs voor zeer moeilijk lerenden
Naam van ons schoolbestuur	Herman Broerenstichting
Naam samenwerkingsverband	Verschillende samenwerkingsverbanden, o.a. SWV PPO Delflanden en SWV VO Delflanden
Aantal leerlingen	
Onderwijssoorten	SO-ZML VSO-ZML

2.2 Visie

Ons onderwijsconcept

De Herman Broerenschool en het Herman Broerencollege werken met contextueel en begeleid ontdekkend leren.

Toelichting op onderwijsconcept

Het onderwijs van de Herman Broerenschool en het Herman Broerencollege staat in het teken van contextueel en begeleid ontdekkend leren; leren in een reële context, in een levensechte omgeving. Contextueel leren is het plaatsen van de leeractiviteit in een herkenbare, werkelijke en betekenisvolle omgeving. Leerlingen leren makkelijker wanneer de theorie en de praktijk aan elkaar gekoppeld zijn. Hierbij moet niet alleen gedacht worden aan een context binnen het schoolgebouw, maar juist ook aan dat wat de omgeving kan bieden. Er is ruimte voor eigen leerstijl en leertempo.

Uitgaande van een doorgaande lijn, is de ontwikkeling van de leerlingen op de Herman Broerenschool gericht op een optimale aansluiting op het Herman Broerencollege. Dit betekent dat naast de cognitieve ontwikkeling ook nadrukkelijk aandacht is voor de sociaal-emotionele ontwikkeling en de ontwikkeling op het gebied van 'leren leren'.

Het einddoel van het onderwijsaanbod het Herman Broerencollege is dat de leerling zich optimaal ontwikkeld heeft op het gebied van werken, wonen, burgerschap en vrijetijdsontwikkeling, zo zelfredzaam als mogelijk is en kan uitstromen naar een voor hem of haar passende plek.

Onze visie op passend onderwijs

Wij vinden dat elk kind recht heeft op goed en passend onderwijs. Alle leerlingen dienen een plek te krijgen op een school die past bij hun mogelijkheden, kwaliteiten en talenten en zo veel mogelijk nabij thuis. Voor ons type onderwijs hebben de verschillende samenwerkingsverbanden vastgesteld wanneer een leerling in aanmerking komt voor onderwijs op onze school d.m.v. vastgestelde criteria. Leerlingen krijgen een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) van het samenwerkingsverband als zij aan deze criteria voldoen. Deze TLV is noodzakelijk om aan ons type onderwijs deel te nemen. Als een leerling bij ons is geplaatst wordt er binnen 6 weken een OP gemaakt en besproken met de ouders.

2.3 Onderwijs en ondersteuning

Kenmerkend voor onze leerlingen

De Herman Broerenschool en het Herman Broerencollege richten zich met name op leerlingen met een IQ tot 70. In het algemeen spreken we over leerlingen met een verstandelijke beperking. Enkele leerlingen hebben een hoger IQ, waarbij met name sprake is van problemen in de sociaal-emotionele ontwikkeling en/of gedragsproblematiek. De primaire problematiek is echter altijd de leerproblematiek. Dit betekent dat bij leerlingen met een gedragsprobleem de verwachte oorzaak van deze problemen voortkomen uit de leerproblemen die de leerling ervaart. Bij deze leerlingen is nadrukkelijk de verwachting dat door lagere eisen te stellen met betrekking tot de cognitieve ontwikkeling, de gedragsproblemen zullen verminderen.

Daarnaast zijn er leerlingen met meer complexe stoornissen.

Op school kennen we onder andere:

- Ernstig Meervoudig Beperkte leerlingen (EMB, $IQ \leq 35$).
- Leerlingen met een ontwikkelingsachterstand.
- Leerlingen met een stoornis binnen het autistisch spectrum (ASS).
- Leerlingen met aandachtstekortstoornis (ADHD).
- Leerlingen die bekend zijn met verschillende syndromen, zoals het syndroom van Down, fragiele X-syndroom, Prader Willi syndroom of het Williams syndroom.

In algemene zin hebben wij, op grond van de kenmerken van de leerlingen, de volgende aandachtspunten: extra aandacht voor mondelinge taal, extra aandacht voor de sociale en emotionele ontwikkeling en extra aandacht voor zelfredzaamheid en leren leren/ voorbereiding op dagbesteding en (beschutte) arbeid.

Sterke punten in onze ondersteuning

Er wordt gewerkt op basis van een ontwikkelingsperspectief, waarin de bevorderende en belemmerende factoren in kaart worden gebracht.

Het onderwijs is sturend; op basis van het ontwikkelingsperspectief worden leerdoelen en ontwikkelingsdoelen gesteld volgens een streefplanning.

De ontwikkeling van de leerlingen wordt op een betekenisvolle context gerealiseerd.

Onderwijs en ondersteuning zijn gericht op zelfstandigheid en zelfredzaamheid, voorbereidend op de toekomst; wonen, werken en vrije tijd.

Wij gaan uit van wat wél kan en hanteren een positieve benadering.

Wij stemmen af op het ontwikkelingsniveau en het cognitieve niveau van de leerling.

Er is nadrukkelijk aandacht voor de sociale en emotionele ontwikkeling van de leerlingen.

Er is aandacht voor de prikkelverwerking van leerlingen.

Er is een gespecialiseerde afdeling binnen zowel het SO als het VSO voor leerlingen met een ernstig meervoudige beperking.

Grenzen aan onze ondersteuning

Bij de leerlingen op de Herman Broeren en het Herman Broerencollege geldt dat de verstandelijke beperking van de leerling de primaire problematiek is. Wanneer een andere problematiek (bv hechtingsproblematiek of trauma) bovenliggend is, zal een andere vorm van onderwijs meer passend zijn.

Leerlingen op het Herman Broerencollege hebben vaak specifieke onderwijs,- en ondersteuningsbehoeften. Het Herman Broerencollege stelt zich als opdracht hier aan tegemoet te komen. Voor plaatsing op het Herman Broerencollege wordt echter wel verwacht dat de leerling intrinsieke motivatie heeft om schoolse activiteiten te volgen. Verder moet de leerling voldoen aan basale onderwijsvoorwaarden als een instructie kunnen opvolgen; kunnen functioneren binnen een groep, langere tijd kunnen blijven zitten, omgaan met overgangsmomenten, werken met begeleiding op afstand en voldoende emotieregulatie bezitten.

Gezien de kwetsbare doelgroep en de lage sociale en emotionele ontwikkeling en redzaamheid van veel van de leerlingen, kunnen wij leerlingen die fysieke of verbale agressie tonen richting andere leerlingen of begeleiders, geen plaats bieden. Slechts wanneer de Commissie van Begeleiding op basis van dossierinformatie, gesprekken en eventuele observaties overtuigd is dat de vertoonde gedragsproblemen voortkomen uit frustratie door overvraging, wordt toelating overwogen.

Op het Herman Broerencollege is onvoldoende expertise aanwezig om medische handelingen uit te voeren. Wanneer medische handelingen op school noodzakelijk zijn, zal in overleg met ouders of wettelijk vertegenwoordiger voorafgaand aan eventuele inschrijving van de leerling overlegd moeten worden wat haalbaar is. Hierbij valt onder andere te denken aan het toedienen van injecties, maar ook wanneer er zich situaties voor kunnen doen waarbij levensreddende handelingen moeten worden verricht.

Wanneer een leerling aangepast meubilair nodig heeft, zal met ouders of wettelijk vertegenwoordiger voorafgaand aan eventuele inschrijving overlegd moeten worden hoe de bekostiging van het meubilair geregeld zal worden.

2.4 Ondersteuning aan onze leerlingen

Deze paragraaf beschrijft welke ondersteuning wij bieden aan al onze leerlingen, en welke ondersteuning wij bieden aan leerlingen die meer ondersteuning of meer uitdaging nodig hebben.

Ondersteuningsbehoeften van onze leerlingen

Deze paragraaf beschrijft in welke ondersteuningsbehoeften onze school wil voorzien.

Auditieve / communicatieve ondersteuningsbehoefte(n)

Taalontwikkelingsstoornis (TOS)

Spraakontwikkelingsstoornis

Communicatieve beperking met Autisme Spectrum Stoornis (ASS)

Slechthorend/gehoorproblemen

Slechthorend met meervoudige beperking

Cognitieve ondersteuningsbehoefte(n)

Moeilijk lerend/matig begaafd

Zeer moeilijk lerend/zwak begaafd

Lager dan zeer moeilijk lerend / EMB

3. Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In paragraaf 3.1 tot en met 3.3 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

Legenda

Op de school aanwezig

Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur

Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden

3.1 Deskundigheid

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.

De onderstaande lijst toont de deskundigheden die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Waar	Deskundigheid
 	Autisme-specialist
 	Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider
 	Begeleider passend onderwijs
 	Gedrag/ sociale vaardigheden specialist
 	Laagbegaafdenspecialist
	Logopedist
	Meer- en hoogbegaafdheid specialist
	Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper
	Orthopedagoog
 	Psycholoog

Waar	Anders, namelijk ...
	Aandachtsfunctionaris Schoolmaatschappelijk werk Zintuigelijke informatieverwerking Jeugdarts

Waar	Anders, namelijk ...
	Lid van het jeugdteam/wijkteam vanuit de gemeente
	expertise LZ/LG

Toelichting deskundigheid

Aan de school zijn een psycholoog, een schoolmaatschappelijk werker en een logopedist verbonden.

De school kent een relatief groot aantal aandachtfunctionarissen, omdat de leerlingen een kwetsbare groep vormen met betrekking tot mishandeling en misbruik.

Voor elk van de afdelingen van de school (SO, VSO en Onderwijszorg) is een intern begeleider of een onderwijszorgcoördinator aangesteld.

Via beeldcoachtrajecten worden leraren en assistenten gestimuleerd via een oplossingsgerichte aanpak de communicatie, de instructie en het klassenmanagement te verbeteren.

Een deel van de leraren heeft de master special education needs, met verschillende specialisaties.

3.2 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Waar	Voorzieningen
	Observatieklas
	Time-out voorziening (met begeleiding)
	Tussenvoorziening (OPDC of rebound)

Waar	Anders, namelijk ...
	Onderwijszorggroepen (EMB)

Waar	Anders, namelijk ...
	schakelklas HAVO/VWO voor leerlingen met internaliserende problemen en een grote structuurbehoefte
	verlengde onderbouw PrO/VMBO

3.3 Onderwijsaanbod

De onderstaande lijst toont het onderwijsaanbod dat beschikbaar is voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het onderwijsaanbod betreft hier een methodiek en/of aanpak die is geïntegreerd in het onderwijsprogramma en de leerlijnen van de school, of geïntegreerd kan worden na constatering van een ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Waar	Onderwijsaanbod
	Aanbod executieve functies
	Aanbod laagbegaafdheid
	Aanbod sociaal emotionele ontwikkeling
	Aanbod spraak/taal
	Preventieve signalering van leer-, opgroei-, opvoedproblemen

Waar	Anders, namelijk ...
	Maatwerk onderwijsarrangementen

Toelichting onderwijsaanbod

SO:

De leerlingen binnen het SO volgen onderwijs volgens de kerndoelen van het ZML, die zijn aangepast volgens het wettelijk kader van het ministerie van OCW. Om bij het lesaanbod de juiste keuzes te maken gebruiken wij de leerlijnen voor het ZML van het Centrum Educatieve Dienst (CED).

Hiermee willen we een optimale ontplooiing van de leerlingen bewerkstelligen om ze voor te bereiden op een actieve deelname aan de maatschappij op de gebieden wonen, werken, burgerschap en vrije tijd.

Wij bereiken dit door in het SO veel aandacht te besteden aan:

- Cognitieve vorming, zoals bijvoorbeeld bij de leerlijnen begrijpend lezen, mondelinge taal, geld rekenen, rekenen en schriftelijke taal.
- Sociaal-emotionele vorming en creatieve vorming, zoals bijvoorbeeld bij de leerlijnen beeldende vorming, muziek en bewegen en dramatische vorming.
- Motorische vorming, zoals bijvoorbeeld bij de leerlijnen motorische ontwikkeling, bewegingsonderwijs en zwemmen.

VSO Brugklassen: 12 t/m 14 jaar

Voor onze leerlingen is het van belang dat wat zij leren voor hen betekenis heeft. Dit wordt gerealiseerd door de cognitieve vakken te geven binnen een thema en/of door deze te verbinden met situaties uit de dagelijkse praktijk. Zo oefenen leerlingen bijvoorbeeld met schriftelijke taal en rekenen door een boodschappenlijstje te maken en boodschappen te doen en af te rekenen. Uitgangspunt bij het lesaanbod is dat het de leerlingen voorbereidt op hun toekomst, gericht op wonen, werken, vrije tijd en burgerschap.

VSO Praktijkgroepen: 14 t/m 16 jaar

De ontwikkeling van de leerling wordt nog meer verlegd naar het toekomstperspectief, gericht op werken en wonen. Het lesaanbod van de leerling is nog meer toegespitst op de vraag 'wat heb jij nodig om je in de toekomst staande te houden in de maatschappij?'.

De cognitieve ontwikkeling wordt met name ingezet in de contextuele setting (praktijk), voorbereiding op dagbesteding en/of arbeid. Het aanbod van de lessen verhoudt zich met de contextuele wereld van de leerling, gericht op wonen, werken, vrije tijd en burgerschap. Bij leerlingen vanaf 15,5 jaar wordt een arbeidsinteressesettest afgenomen. Op basis van het ontwikkelingsperspectief en de arbeidsinteressesettest wordt het transitieplan opgesteld (16 jaar).

VSO Eindgroepen: 16 tot uiterlijk 20 jaar

De ontwikkeling van de leerling is met name gericht op zijn toekomstperspectief, zoals in gezamenlijkheid beschreven in het transitieplan. De leerling en ouders zijn hierbij een belangrijke partner. De leerling werkt aan zijn/haar toekomstperspectief op het gebied van wonen, werken, vrije tijd en burgerschap. De leerling volgt praktijkvakken passend bij zijn mogelijkheden voor de toekomst. Leerlingen werken daarnaast in groepen op niveau van de uitstroombestemming aan thema's als stage, maatschappelijke ontwikkelingen, wonen en ICT en leren daarnaast van elkaar en van elkaars ervaringen.

Onderwijs-zorggroepen (SO en VSO): 4 tot uiterlijk 20 jaar

De leerlingen in de onderwijs-zorggroepen werken volgens het vastgestelde EMB-beleid. De leerlingen werken volgens een vast dag- en weekritme met vaste begeleiding, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. In de onderwijs-zorggroepen zijn tevens zorgmedewerkers actief om de leerlingen extra te ondersteunen met vaardigheden op het gebied van Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen (ADL).

3.4 Methoden

De onderstaande lijst toont de methoden die naast het onderwijsprogramma ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het betreft een training en/of aanpak die onze school de mogelijkheid geeft om specifieke leerlingen extra te ondersteunen in hun ontwikkelingsbehoefte.

Waar	Methoden
	Aanpak gedrag(sproblemen)
	Aanpak sociale veiligheid
	Rouwverwerking
	Time-out aanpak
	Training sociale vaardigheden

Waar	Anders, namelijk ...
	Relaties Intimiteit en Seksualiteit Sensorische informatie Ervaar het maar, voor EMB-leerlingen

Toelichting methoden

De Herman Broerenschool en het Herman Broerencollege geven onderwijs op verschillende vakgebieden. De leerlingen binnen het SO en het VSO volgen onderwijs volgens de kerndoelen van het ZML, die zijn aangepast volgens het wettelijk kader van het ministerie van OCW. Om bij het lesaanbod de juiste keuzes te maken, gebruiken wij de leerlijnen voor het ZML van het Centrum Educatieve Dienst (CED). Zie hiervoor de website: www.leerlijnen.cedgroep.nl. Hiermee willen we een optimale ontplooiing van de leerling bewerkstelligen om hem of haar voor te bereiden op een actieve deelname aan de maatschappij en hem of haar uit te laten stromen naar een passende plek. Dat kan variëren van een betaalde baan tot een beschermde activiteitengerichte dagbesteding.

3.5 Fysieke ruimten

Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimten

Ruimte voor één-op-één begeleiding

Ruimte voor een time-out

Praktijklokalen: techniek/ handvaardigheid, industriewerk en tekenen

Praktijklokalen: keuken

Praktijklokalen: tuin en kas

Verzorgingsruimte

Anders, namelijk ...

Praktijkwoning om training met betrekking tot de zelfredzaamheid in een concrete situatie te plaatsen

3.6 Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	Actief toegepast
Protocol rouw en overlijden	Actief toegepast
Protocol schorsen en verwijderen	Actief toegepast

Anders, namelijk ..	Status
Protocol ongewenste intimiteiten	Actief toegepast
Protocol logopedische screening	Actief toegepast
Protocol weglopen leerlingen	Actief toegepast
Protocol omgaan met agressie	Actief toegepast
Pestprotocol	Actief toegepast
Protocol epilepsie	Actief toegepast

3.7 Leerkrachtvaardigheden

De onderstaande lijst toont de leerkrachtvaardigheden op onze school. Het betreft een zelfoordeel van de school op de indicatoren voor handelingsgericht werken (HGW). Handelingsgericht werken is een methodische aanpak voor het bepalen en organiseren van de ondersteuning die een leerling nodig heeft. De mate waarin een school handelingsgericht werken realiseert, bepaalt mede in hoeverre de school passend onderwijs aan een leerling kan bieden.

De percentages in de eerste tabel zijn een optelling van de scores op de individuele indicatoren. In de tweede tabel zijn de scores per indicator weergegeven.

Legenda vaardigheden

#	Aantal indicatoren
Z	Zeer zwak
O	Onvoldoende
V	Voldoende
G	Goed

Leerkrachtvaardigheden	#	Z	O	V	G
Handelingsgericht werken	14	0 %	0 %	21 %	79 %

Indicator HGW	Score
Onze leraren verkennen en benoemen concreet de onderwijsbehoeften van leerlingen (o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen).	Goed
Onze leraren reflecteren op de samenhang tussen leerling, leraar, groep en stof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.	Goed
Onze leraren reflecteren op het eigen handelen en het effect daarvan op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	Goed
Onze leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	Goed
Onze leraren maken (eigen) keuzes in aanbod en aanpak om passend te arrangeren op onderwijsbehoeften.	Goed
Onze leraren gaan in hun houding en gedrag nadrukkelijk uit van wat wel kan (ondanks belemmeringen).	Goed
Onze leraren creëren eigenaarschap van het leerproces bij hun leerlingen.	Goed
Onze leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.	Goed
Onze leraren geven vorm aan het onderwijs op basis van SMART-doelen op korte en langere termijn (in plaats van een vastgestelde methodiek).	Voldoende

Onze leraren werken planmatig en cyclisch aan de leer- en ontwikkeldoelen voor de groep, subgroepjes en mogelijk individuele leerlingen.	Goed
Onze leraren evalueren systematisch en periodiek hun leer- en ontwikkeldoelen en stellen deze indien nodig bij.	Goed
Onze onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	Goed
Onze leraren doen actief aan collectieve reflectie op de keuzes en het eigen handelen en dat van collega's.	Voldoende
Onze leraren kunnen reflecties inzichtelijk maken met een door de school gekozen instrumentarium.	Voldoende

Toelichting HGW

Het onderwijs op de Herman Broerenschool en het Herman Broerencollege is zo ingericht dat onze leerlingen in de toekomst zo zelfstandig mogelijk in de maatschappij kunnen functioneren, gericht op wonen, werken, vrije tijd en burgerschap. Op de Herman Broerenschool en het Herman Broerencollege werken wij planmatig en doelgericht met aandacht voor de verschillen tussen leerlingen en hun specifieke onderwijsbehoeften. Het uitgangspunt is om de mogelijkheden van de leerlingen optimaal te ontwikkelen en te vergroten.

Uitgaande van een doorgaande lijn, is de ontwikkeling van de leerlingen op de Herman Broerenschool gericht op een optimale aansluiting op het Herman Broerencollege. Dit betekent dat naast de cognitieve ontwikkeling ook nadrukkelijk aandacht is voor de sociaal-emotionele ontwikkeling en de ontwikkeling op het gebied van 'leren leren'.

Op de Herman Broerenschool en het Herman Broerencollege werken teamleden die goed onderwijs (willen) geven aan alle leerlingen. De leraar creëert een veilige en krachtige leeromgeving voor de leerlingen die aan hem/haar zijn toegewezen. Er wordt gebruik gemaakt van de op schoolniveau afgesproken leermiddelen en didactische werkvormen. De opbrengsten op groeps- en schoolniveau worden eens per jaar geëvalueerd. Bij de evaluatie wordt gebruik gemaakt van de ontwikkelingsperspectieven, de leerstandaarden en de resultaten. Ons uitgangspunt is dat 75% van de doelen aan het eind van de schoolperiode zijn behaald. De evaluatie wordt gebruikt om ontwikkeldoelen te stellen die worden vastgelegd in het jaarplan.

Werkplannen

Halfjaarlijks worden werkplannen voor de leerlingen opgesteld, waarin de aangeboden doelen en de werkaanpak worden beschreven. Aan het einde van de periode worden de plannen en de resultaten geëvalueerd. Deze werkplannen maken deel uit van de handelingsgericht-werkencyclus.

Profielen

Elke leerling wordt aan de hand van het ontwikkelingsperspectief gekoppeld aan een profiel. Het profiel

geeft de leerroute van de leerling weer. Het profiel geeft een duidelijk beeld van de doelen waar gedurende de schoolloopbaan aan gewerkt wordt. Een profiel verdeelt de minimaal te behalen doelen aan het einde van de schoolperiode in doelen over de onderwijsjaren. Het uitstroomprofiel wordt gebaseerd op de belangrijkste leergebieden (kerndoelen) van het onderwijs.

Rapportage

Tweemaal per jaar voert de leraar een voortgangsgesprek met ouders en de leerling. Dit gebeurt op basis van de tussenevaluaties.

Ontwikkelingsperspectief

Bij het ontwikkelingsperspectief van een leerling brengt de school in beeld wat ze met de leerling wil bereiken. Wij doen dat op basis van alle relevante gegevens waar wij over beschikken. De school maakt daarmee inzichtelijk welke doelen ze op lange en middellange termijn nastreeft en er wordt aangegeven op welk niveau we verwachten dat een leerling uitstroomt aan het einde van de onderwijs periode. Het ontwikkelingsperspectief is niet bedoeld om de ontwikkeling van een leerling te volgen, maar om het onderwijsaanbod voor een leerling zo te plannen dat een leerling zich optimaal ontwikkelt. De school heeft hoge verwachtingen van alle leerlingen en dit staat in verband met de te verwachten leeropbrengsten. Wij handelen hierbij vanuit onze missie en visie. Jaarlijks zal aan de hand van de leerlingenbespreking geëvalueerd worden of het ontwikkelingsperspectief aangescherpt moet worden, zodat doelgericht en planmatig onderwijs op maat gegeven kan worden. De evaluatie van het ontwikkelingsperspectief vindt aan het einde van het schooljaar plaats. Bij aanpassingen aan de uitstroombestemming wordt de leerling besproken met de commissie van begeleiding. Indien een leerling nieuw op school komt, wordt het ontwikkelingsperspectief binnen 6 tot 8 weken na plaatsing opgesteld en besproken met de ouders.

Leerlingbespreking

Leerlingenbesprekingen zorgen er mede voor dat de voortgang en continuïteit in de ontwikkeling van de leerling zoveel mogelijk worden gewaarborgd. Iedere leerling wordt minimaal twee keer per jaar besproken met de leraar en de intern begeleider. Indien er rondom de leerling hulpvragen zijn, wordt dit besproken met de intern begeleider en waar nodig in de Commissie van Begeleiding. Wanneer een leerling wordt besproken in de Commissie van Begeleiding, worden ouders hierbij uitgenodigd.

4. Organisatie van de ondersteuning

Om de gewenste ondersteuning te bieden aan onze leerlingen kennen we een ondersteuningsroute binnen onze school en werken we samen met externe organisaties.

4.1 Ondersteuningsroute binnen de school

Inrichting ondersteuningsroute

Binnen onze school gebeurt het vaker dan gemiddeld dat de ontwikkeling van een leerling 'niet van zelf' verloopt. Het is de opdracht van onze school de voorwaarden op die wijze te creëren, dat de ontwikkeling van de leerling, ondanks de belemmerende factoren, tóch zo optimaal als mogelijk verloopt. Om hier kaders voor te scheppen heeft de Herman Broerenschool en het Herman Broerencollege een structuur van zorg om de leerlingen heen gebouwd.

Bij het constateren van het stagneren van de ontwikkeling op een gebied (cognitief, sociaal-emotioneel, gedragsmatig, ...) onderzoekt de leraar of aan de onderwijs,- en begeleidingsbehoeften volgens het OP wordt voldaan. Ook wordt onderzocht of een aanpassing aan deze behoeften de ontwikkeling weer in gang kan zetten.

Het is belangrijk ouders op de hoogte te stellen van de zorgen. Uiteraard omdat zij op de hoogte dienen te zijn van de ontwikkelingen omtrent hun kind, maar ook omdat zij informatie kunnen verschaffen die waardevol kan blijken. Wellicht zijn er in de thuissituatie omstandigheden die doorspelen op school of wellicht kennen de ouders handvatten die binnen school nog onbekend waren.

Wanneer het de leraar niet lukt de ontwikkeling te stimuleren door aanpassingen te doen in de begeleiding van de leerling, wordt advies gevraagd aan collega's. Andere leraren en onderwijsassistenten hebben wellicht een andere visie op de leerling of andere ervaringen die een uitkomst kunnen bieden.

Wanneer voorgaande geen oplossing heeft geboden, kunnen de intern begeleider en de onderwijzorgcoördinator gevraagd worden te observeren en te adviseren.

Het kan uiteraard zijn, dat ook zij geen oplossingen kunnen bieden. In dat geval kan er, na consultatie bij de intern begeleider of de onderwijzorgcoördinator, een beroep worden gedaan op de expertise van de aan de school verbonden deskundigen, via de Commissie van Begeleiding. Voor de aanmelding bij de CvB wordt een probleeminventarisatie (zie notitiecategorie in PS) ingevuld door de leraar.

De Commissie van Begeleiding (CvB) bestaat uit de locatiedirecteur (tevens voorzitter), de schoolmaatschappelijk werker, de aan de school verbonden GZ-psycholoog, de psychologisch assistent (tevens de secretaris van de CvB) en de aan de school verbonden jeugdarts. Wanneer gevraagd, kunnen andere disciplines, zoals de logopedist, de leraar en de intern begeleider aanschuiven (zie ook de notitie Commissie van Begeleiding).

De CvB komt één maal in de twee à drie weken bij elkaar. Voor de bijeenkomsten wordt door de psychologisch assistent een agenda opgesteld. Tijdens de besprekingen van de CvB komen verschillende aangemelde leerlingen aan bod. Ouders of wettelijk vertegenwoordigers worden voor deze besprekingen uitgenodigd en vooraf voorzien van de benodigde documenten door de psychologisch assistent. Ook worden observaties en verslagen besproken en waar van toepassing de transitieplannen. Verschillende verslagen worden in principe eerst met ouders gedeeld, voordat deze in groter verband worden besproken. De CvB wordt door de intern begeleider geïnformeerd over de voortgang van individuele

leerlingen en wordt geïnformeerd bij wijzigingen in uitstroomprofiel en wijzigingen in leerroute van de ontwikkelingsgebieden.

Om de ontwikkeling van de individuele leerlingen goed te kunnen volgen en snel te kunnen inspelen op actuele ontwikkelingen komt één maal per week de kleine CvB bij elkaar. In deze bijeenkomsten bespreken de intern begeleiders de stand van zaken rondom de individuele leerlingen en mogelijke nieuwe aanmeldingen met de locatiedirecteur, de psycholoog en de psychologisch assistent en de schoolmaatschappelijk werker. De psychologisch assistent zorgt voor verslaglegging van de besprekingen.

Samenwerking met ouders bij de ondersteuning

Onze school werkt samen met ouders.

De taak om ouders te betrekken bij de ondersteuning ligt bij de:

- Leraar / mentor
- Intern begeleider / zorgcoördinator
- Directie, team- of afdelingsleider
- Gedragsspecialist / orthopedagoog
- Schoolmaatschappelijk werker

Toelichting op de samenwerking met ouders

De Herman Broerenschool en het Herman Broerencollege willen een school zijn waar ouders worden gezien als partner. De basis voor deze samenwerking is respect. We willen een school zijn waar ouders terecht kunnen met hun zorgen en (hulp)vragen over de ontwikkeling van hun kind of pupil. De school probeert daar waar mogelijk te ondersteunen door gebruik te maken van de aanwezige expertise. Een belangrijke rol voor de school ligt in de begeleiding van ouders naar het mogelijke toekomstperspectief van hun kind/pupil. Door gebruik te maken van een ontwikkelingsprofiel en de rapportage wordt de ontwikkeling van de leerling inzichtelijk gemaakt, zodat in goed overleg met ouders en de betreffende leerling het juiste uitstroomprofiel kan worden vastgesteld.

Aanmeldproces

Wanneer een leerling wordt aangemeld bij onze school wordt altijd onderzocht wat zijn/haar extra onderwijs- en/of ondersteuningsbehoeften zijn voordat de leerling ingeschreven wordt op school. Wanneer de school niet kan voldoen aan de onderwijs- en/of ondersteuningsbehoefte van een leerling wordt er gezocht naar een passende plek.

Bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften vindt warme overdracht plaats met de voorschoolse voorziening of de vorige school.

De verantwoordelijkheid voor het aanmeldproces ligt bij:

- Intern begeleider / zorgcoördinator
- Directie
- Anders, namelijk
- Commissie van Begeleiding

Toelichting op het aanmeldproces

De Commissie van Begeleiding heeft een belangrijke rol in de toelatingsprocedure van leerlingen.

Geïnteresseerde ouders hebben een oriënterend gesprek met de locatiedirecteur en/ of intern begeleider en krijgen een rondleiding op school. Met ouders wordt de toelatingsprocedure besproken en informatie uitgewisseld om tot een verantwoorde plaatsing te komen.

Bij de wens van ouders hun kind op de Herman Broerenschool of het Herman Broerencollege geplaatst te zien, wordt ouders gevraagd actuele relevante dossiergegevens aan te leveren. Deze gegevens worden besproken in de kleine CvB. Wanneer medische informatie voorhanden is, wordt de schoolarts geïnformeerd en om advies gevraagd.

Vervolgens vindt er een observatie plaats op de huidige plek van de leerling door de aan de school verbonden psycholoog of intern begeleider. Naar aanleiding van de dossiergegevens en de observatie wordt in de kleine CvB besloten of de Herman Broerenschool/ college de leerling de juiste begeleiding, - en onderwijsbehoeften kan bieden. Het School Ondersteuning Profiel (SOP) geeft richting bij de afweging of de Herman Broerenschool een leerling de juiste begeleiding kan bieden.

De ouders/ wettelijk vertegenwoordiger zullen in samenwerking met de psychologisch assistent van de school bij het desbetreffende samenwerkingsverband een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aanvragen. Wanneer een leerling wordt doorverwezen vanuit een andere speciaal-onderwijschool, vraagt die school de TLV aan.

Inschrijving vindt pas plaats, nadat de TLV is afgegeven.

In uitzonderlijke gevallen kan de locatiedirecteur besluiten tot een proefperiode, zodat de leerling in de omgeving van het Herman Broeren geobserveerd kan worden, alvorens een besluit tot plaatsing wordt genomen. Ouders wordt dan nadrukkelijk verteld dat het in principe om een zeer uitvoerige observatie gaat en er dus niet automatisch tot plaatsing wordt overgegaan.

4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

Onderwijssector

Onderstaande lijst laat zien met welke onderwijssectoren onze school samenwerkt.

Onderwijssector

Speciaal onderwijs (so)

Voortgezet speciaal onderwijs (vso)

Keten- / Kernpartner

Onderstaande lijst laat zien met welke partners onze school samenwerkt. Deze partnerorganisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuissituatie, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Keten-/kernpartner

Begeleider passend onderwijs van het SWV

Centrum Jeugd en gezin (CJG)

Club- en buurthuis

GGZ / Jeugd-GGZ

Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Jeugdhulpverlening

Leerplichtambtenaar

Lokale overheid/gemeente

Schoolmaatschappelijk werk / gezinswerker

Andere keten-/kernpartners

Logopedie

Fysiotherapie

Integraal aanbod

Onderwijs en paramedische zorg zijn geïntegreerd

5. Planvorming en cyclisch werken

In dit hoofdstuk is beschreven hoe we binnen onze school de ondersteuning borgen door cyclisch werken in een PDCA-cyclus.

5.1 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OP)

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, stelt onze school een ontwikkelingsperspectiefplan (OP) op. Hierin staan de onderwijsdoelen en ondersteuning beschreven.

De OP's van onze leerlingen worden jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.